

К. Ю. Галушко, А. Г. Плахонін

Аграризм

АГРАРИЗМ – спільна політична доктрина ряду селянських партій та рухів Центральної та Південно-Східної Європи 1900–30-х рр. Вчення «А.» наголошує на тому, що селянство зосереджує в собі гол. позитивні цінності й якості суспільства, є фундаментом стабільності держави й зберігачем нац. ідентичності, а ці чесноти мають визначати його політ. владу. Виник як реакція на модернізац. зміни в аграр. країнах Європи. Поширенню його ідей сприяли нім. та франц. вчені А. Шефле (автор терміну), Г. Руланд, Ж. Мелін. Ідеологію А. прийняли Польське стронництво людове, Чеська аграрна партія, Болгарська землеробська народна спілка та ін. Відомими ідеологами А. були А. Швегла, М. Годжа, О. Франкенбергер (Чехо-Словаччина), А. Стамболійський (Болгарія), Я. Домбський (Польща). В Україні аграристські за змістом ідеї з'являються у працях [В. Липинського](#), який був автором доктрин *Української демократичної хліборобської партії* (1917) та [Гетьманського руху в еміграції](#).

Рекомендована література

1. Липинський В. Листи до братів-хліборобів. Відень, 1926;
2. J. Česar, V. Černý. O ideologii československého agrarizmu // *Československý časopis historický*. 1959. № 2;
3. *Materialy źródłowe do historii polskiego ruchu ludowego*. Warszawa, 1966;
4. Матвеев Г. «Третий путь?» Идеология аграризма в Чехословакии и Польше в межвоенный период. Москва, 1992;
5. Липинський В. Студії. Т. 1. К.; Філадельфія, 1994.

Бібліографічний опис:

Аграризм / К. Ю. Галушко, А. Г. Плахонін // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-42556>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).